LEKCJA 1 Z 4 · „KAMIZELKA” – CYKL LEKCJI

„Ja także posiadam zbiorek” – kto opowiada historię kamizelki?

Lekcja 1 z 4. **Pytanie lekcji:** Kto opowiada historię kamizelki i dlaczego zaczyna od końca? „Kamizelka” nie jest lekturą obowiązkową – omawiamy ją jako krótki tekst z podręcznika lub lekturę uzupełniającą. Przed cyklem uczniowie czytają całą nowelę; potrzebne fragmenty są wydrukowane na kartach pracy.

Przedmiot	Język polski
Klasa	klasy 7–8
Cykl	„Kamizelka” – cykl lekcji – lekcja 1 z 4
Temat lekcji	**„Ja także posiadam zbiorek” – kto opowiada historię kamizelki?**
Czas	45 minut
Metody	rozmowa wprowadzająca (stara rzecz i jej historia), praca z tekstem informacyjnym, czytanie na głos, oś czasu na tablicy, praca w parach z kartą pracy, karteczka na wyjście
Formy pracy	praca z całą klasą, praca w parach, praca indywidualna
Środki dydaktyczne	karta pracy 1 (tekst informacyjny i fragmenty noweli), tabela „Przebieg noweli” (dodatek), stara część ubrania albo zdjęcie znoszonej kamizelki

Cel ogólny

Rozpoznanie narratora i ramy kompozycyjnej noweli oraz odczytanie opisu kamizelki jako zapowiedzi zdarzeń.

Cele operacyjne – uczeń po lekcji:

- Uczeń określa rodzaj narracji i wskazuje cechy narratora na podstawie tekstu.
- Uczeń odczytuje z opisu kamizelki informacje o losie jej właściciela.
- Uczeń porządkuje zdarzenia z życia sąsiadów według miesięcy.
- Uczeń wyjaśnia, na czym polega rama kompozycyjna i retrospekcja w „Kamizelce”.

Cele w języku ucznia

- Dowiesz się, kim jest narrator „Kamizelki” i skąd zna historię sąsiadów.
- Odczytasz, co mówi o właścicielu sama kamizelka.
- Wyjaśnisz, czym jest rama kompozycyjna.

Wymagania z podstawy programowej

- **I.1.9 (kl. IV–VI)** – charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach
- **I.1.10 (kl. IV–VI)** – rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze
- **I.1.7 (kl. IV–VI)** – opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność
- **I.1.1** – rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju

Źródło: podstawa programowa z 2017 r. w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 996) – obowiązuje w klasach 5–8 w roku szkolnym 2026/2027.

Kryteria sukcesu

- Potrafię powiedzieć, kim jest narrator i skąd wie o sąsiadach.
- Potrafię wskazać w opisie kamizelki dwa ślady losu jej właściciela.
- Potrafię ułożyć zdarzenia z życia sąsiadów w kolejności.
- Potrafię wyjaśnić, czym jest rama kompozycyjna w „Kamizelce”.

PIERWSZA ŁAWKA

Przebieg noweli – oś do całego cyklu

Czas	Najważniejsze zdarzenia (według pełnego tekstu)
„dziś” (rama)	Narrator pokazuje swój „zbiorek” i starą kamizelkę; opisuje ściągacze.
kwiecień	Sąsiedzi – pan, pani i mała służąca – wprowadzają się do kamienicy. On jest drobnym urzędnikiem, ona daje lekcje i szyje. Wieczorami pracują razem do późna.
lipiec	Mąż się przeziębia i dostaje silnego krwotoku. Żona w nocy szuka lekarza (pyta o pięciu, znajduje jednego na ulicy). Lekarz mówi, że „to nic”. Służąca odchodzi.
sierpień–wrzesień	Mąż nie chodzi do biura, żona bierze więcej lekcji i szycia. Mąż pyta, czy lekarz nie dał mu kilku miesięcy życia – żona spokojnie zaprzecza. Kamizelka robi się luźna; mąż potajemnie ściąga pasek, żona potajemnie go skraca.
październik–listopad	Pani zostaje sama (z tekstu wynika, że mąż zmarł). Na początku listopada licytacja rzeczy; w końcu listopada pani sprzedaje handlarzowi parasol i kamizelkę i odchodzi.
koniec listopada i „dziś” (rama)	Narrator odkupuje kamizelkę od handlarza; dziś rozumie, że nad ściągaczami „pracowały dwie osoby”. Pada śnieg; ostatnie pytanie o słońce za chmurami.

Jak tekst mówi o śmierci męża

Jak tekst mówi o śmierci męża – bez nazywania jej wprost:

- „potrzebny zapięty pod szyję frak z magazynu pogrzebowego” (opis kamizelki na początku);
- „W październiku została już tylko – pani, sama jedna”;
- „przy pani ze wszystkich pamiątek po mężu została tylko kamizelka”;
- narrator myśli o „właścicielu kamizelki, nad którym coraz gęstsza warstwa śniegu narasta”;
- „nawet w grobach marzły ludzkie popioły” (zakończenie).

Pilnuj sformułowań uczniów: śmierci nie opisano, ale z tekstu wynika, że mąż zmarł. Nazwa choroby też nie pada – objawy (kaszel, krew, gorączka, chudnięcie) wskazują na gruźlicę, ale to nasze odczytanie.

Opis kamizelki do czytania na głos

Oto ona. Przód spłowiały, a tył przetarty. Dużo plam, brak guzików, na brzegu dziurka, wypalona zapewne papierosem. Ale najciekawsze w niej są ściągacze. Ten, na którym znajduje się sprzączka, jest skrócony i przyszyty do kamizelki wcale nie po krawiecku, a ten drugi, prawie na całej długości, jest pokłuty zębami sprzączki.

Patrząc na to od razu domyślasz się, że właściciel odzienia zapewne co dzień chudnął i wreszcie dosięgnął tego stopnia, na którym kamizelka przestaje być niezbędna, ale natomiast okazuje się bardzo potrzebny zapięty pod szyję frak z magazynu pogrzebowego.

[…] Człowiek miewa w życiu takie chwile, że lubi otaczać się przedmiotami, które przypominają smutek.

Bolesław Prus, „Kamizelka". Tekst: wolnelektury.pl (domena publiczna).

Przebieg lekcji

Czas	Faza	Co robi nauczyciel	Co robią uczniowie
0–5 min	Wejście: co mówi stara rzecz?	• Pokazuje starą część ubrania (albo zdjęcie znoszonej kamizelki) i pyta: „Co możemy powiedzieć o właścicielu, patrząc tylko na tę rzecz?". • Podaje temat, cele i kryteria sukcesu. Zapisuje pytanie lekcji: „Kto opowiada historię kamizelki i dlaczego zaczyna od końca?".	• Zgadują, np.: „Był niedbały", „Nosił ją bardzo długo", „Ktoś ją zszywał". • Zapisują temat i pytanie lekcji.
5–14 min	Kamizelka pod lupą	• Czyta na głos opis kamizelki (zadanie 2 na karcie). Prosi, by uczniowie podkreślili słowa o ściągaczach. • Pyta: „Co narrator wnioskuje ze ściągaczy? Co znaczy, że potrzebny okazał się «frak z magazynu pogrzebowego»?". • Poleca wykonać zadania 2.1–2.2 w parach.	• Podkreślają: jeden ściągacz „skrócony i przyszyty […] nie po krawiecku", drugi „pokłuty zębami sprzączki". • Odpowiadają, np.: „Właściciel chudł, był chory i umarł – frak jest do trumny". • Wykonują zadania 2.1–2.2.
14–23 min	Narrator – kim jest i skąd wie?	• Pyta: „Kto mówi «ja»? Czy jest bohaterem historii o małżonkach?". Zapisuje na tablicy: narracja pierwszoosobowa, narrator – sąsiad i świadek. • Poleca odszukać w noweli i we fragmentach na karcie zdania, które pokazują, skąd narrator zna sąsiadów („Z okna mogłem co dzień spoglądać…", „o ile wiem", „jeżeli mnie pamięć nie zwodzi"). Pyta: „Czy narrator wie wszystko? Po czym to widać?".	• Ustalają: narrator to kolekcjoner osobliwości i sąsiad, który ze swojego okna widzi ich pokój; widzi wiele, ale nie wszystko i sam to przyznaje. • Przykładowa odpowiedź: „Pisze «zapewne», «o ile wiem» – czyli czasem się domyśla".

23–34 min	Oś czasu: od kwietnia do listopada	• Rysuje na tablicy oś z miesiącami. Czyta z klasą fragment o sąsiadach (zadanie 3) i prosi o wpisanie, ile osób było w pokoju w kwietniu, lipcu i październiku. • Pyta: „Kto zniknął jako pierwszy i dlaczego? Czego tekst nie mówi wprost o mężu?”. Korzysta z dodatku o śladach śmierci męża.	• Uzupełniają oś: kwiecień – troje, lipiec – dwoje (odeszła służąca), październik – pani sama, listopad – licytacja i sprzedaż kamizelki. • Wnioskują: tekst nie mówi „umarł”, ale z niego to wynika.
34–41 min	Rama kompozycyjna	• Poleca przeczytać tekst informacyjny o ramie (zadanie 1) i wykonać zadania 1.1–1.2. • Rysuje ramkę: na brzegach „dziś – narrator i kamizelka”, w środku „kwiecień–listopad – historia małżonków”. Pyta: „Dlaczego narrator zaczyna od zniszczonej kamizelki, a nie od wprowadzenia się sąsiadów?”.	• Wykonują zadania 1.1–1.2. • Przykładowa odpowiedź: „Od początku wiemy, że skończy się smutno, więc czytamy uważniej i szukamy, co się stało”.
41–45 min	Podsumowanie: karteczka na wyjście	• Wraca do pytania lekcji. Rozdaje karteczki: „Narrator «Kamizelki» to… Zaczyna od końca, bo…”. • Prosi o samoocenę według kryteriów sukcesu.	• Kończą zdania, np.: „… sąsiad, który obserwował małżonków przez okno; zaczyna od końca, bo kamizelka jest pamiątką po tej historii”. • Oddają karteczki i pokazują kciukiem, które kryteria spełnili.

Typowe trudności uczniów

- Uczniowie sądzą, że narrator kupił kamizelkę od wdowy. Reakcja: wróć do fragmentu – pani sprzedała ją handlarzowi starzyzny, a narrator odkupił ją od handlarza.
- Uczniowie piszą, że „mąż umarł na gruźlicę”, jakby tak stało w tekście. Reakcja: pokaż, że nazwa choroby nie pada; wolno powiedzieć, że objawy wskazują na gruźlicę.
- Uczniowie mylą rodzaj narracji: skoro małżonkowie są w trzeciej osobie, to „narracja trzecioosobowa”. Reakcja: zapytaj, kto mówi „ja” i „mój zegar” – to narrator pierwszoosobowy, świadek zdarzeń.

Ewaluacja lekcji

- Karteczki na wyjście: czy uczniowie łączą początek noweli z jej zakończeniem?
- Oś czasu: czy kolejność zdarzeń zgadza się z tekstem?
- Samoocena według kryteriów sukcesu – od niej zależy, ile czasu na lekcji 2 poświęcić na przypomnienie przebiegu zdarzeń.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Karta pracy do lekcji 1

„Ja także posiadam zbiorek” – kto opowiada historię kamizelki?

13 pkt
RAZEM

Imię i nazwisko ..... Data ..... Wynik: ..... / 13 pkt

Pamiętaj: Narrator mówi „ja” i widzi sąsiadów przez okno

1 Przeczytaj tekst i wykonaj zadania. ___ / 4 pkt

Opowieść w ramie

W wielu utworach opowieść o wydarzeniach z przeszłości jest „oprawiona” w opowieść o teraźniejszości – tak jak obraz w ramie. Taką budowę nazywamy ramą kompozycyjną. Na początku i na końcu narrator mówi o tym, co dzieje się „dziś”, a w środku cofa się do zdarzeń, które już minęły.

Powrót do przeszłości to retrospekcja. Dzięki niej czytelnik najpierw widzi skutek, a dopiero potem poznaje przyczynę. W „Kamizelce” narrator najpierw pokazuje starą, zniszczoną kamizelkę, a potem opowiada, jak trafiła w jego ręce i do kogo należała wcześniej.

Tekst własny przygotowany do cyklu

1.1 Na podstawie tekstu oceń prawdziwość stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe. ___ / 3 pkt

1. Retrospekcja to powrót do zdarzeń, które już minęły.	P	F
2. W ramie kompozycyjnej narrator mówi o przeszłości tylko na początku.	P	F
3. W „Kamizelce” czytelnik najpierw poznaje skutek, a potem przyczynę.	P	F

1.2 Co według tekstu narrator „Kamizelki” pokazuje najpierw? ___ / 1 pkt

A. wprowadzenie się sąsiadów
B. chorobę męża
C. starą, zniszczoną kamizelkę
D. rozmowę z lekarzem

2 **Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania.** ___ / 3 pkt

Bolesław Prus, „Kamizelka" – opis kamizelki

Oto ona. Przód spłowiały, a tył przetarty. Dużo plam, brak guzików, na brzegu dziurka, wypalona zapewne papierosem. Ale najciekawsze w niej są ściągacze. Ten, na którym znajduje się sprzączka, jest skrócony i przyszyty do kamizelki wcale nie po krawiecku, a ten drugi, prawie na całej długości, jest pokłuty zębami sprzączki.

Patrząc na to od razu domyślasz się, że właściciel odzienia zapewne co dzień chudnął i wreszcie dosięgnął tego stopnia, na którym kamizelka przestaje być niezbędna, ale natomiast okazuje się bardzo potrzebny zapięty pod szyję frak z magazynu pogrzebowego.

[…] Człowiek miewa w życiu takie chwile, że lubi otaczać się przedmiotami, które przypominają smutek.

Bolesław Prus, „Kamizelka". Tekst: wolnelektury.pl (domena publiczna). Objaśnienia: ściągacz – pasek z tyłu kamizelki do jej zwężania; sprzączka – zapięcie paska z ząbkami; frak – uroczysty strój męski; magazyn – tu: sklep

2.1 **Który ślad na kamizelce narrator uważa za najciekawszy?** ___ / 1 pkt

A. ściągacze **B.** dziurkę wypaloną papierosem **C.** brak guzików **D.** plamy

2.2 **Wyjaśnij, czego narrator domyśla się o właścicielu kamizelki. Odwołaj się do fragmentu.** ___ / 2 pkt

3 **Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania.** ___ / 5 pkt

Bolesław Prus, „Kamizelka" – sąsiedzi narratora

Jeszcze w kwietniu było ich troje: pan, pani i mała służąca, która sypiała, o ile wiem, na kuferku za szafą. Szafa była ciemnowiśniowa. W lipcu, jeżeli mnie pamięć nie zwodzi, zostało ich tylko dwoje: pani i pan, bo służąca przeniosła się do takich państwa, którzy płacili jej trzy ruble na rok i co dzień gotowali obiady.

W październiku została już tylko – pani, sama jedna. To jest niezupełnie sama, ponieważ w pokoju znajdowało się jeszcze dużo sprzętów: dwa łóżka, stół, szafa… Ale na początku listopada sprzedano z licytacji niepotrzebne rzeczy, a przy pani ze wszystkich pamiątek po mężu została tylko kamizelka, którą obecnie posiadam.

Lecz w końcu listopada pewnego dnia pani zawołała do pustego mieszkania handlarza starzyzny i sprzedała mu swój parasol za dwa złote i kamizelkę po mężu za czterdzieści groszy. Potem zamknęła mieszkanie na klucz, powoli przeszła dziedziniec, w bramie oddała klucz stróżowi, chwilę popatrzyła w swoje niegdyś okno, na które padały drobne płatki śniegu, i — znikła za bramą.

Bolesław Prus, „Kamizelka". Tekst: wolnelektury.pl (domena publiczna). Objaśnienia: licytacja – sprzedaż rzeczy temu, kto da najwięcej; starzyzna – stare, używane rzeczy; stróż – dozorca kamienicy

LEKCJA 2 Z 4 · „KAMIZELKA” – CYKL LEKCJI

„Bo to przy chorym wszyscy kłamią” – miłość i poświęcenie małżonków

Lekcja 2 z 4. **Pytanie lekcji:** Czy kłamstwo może być wyrazem miłości? Uczniowie znają przebieg noweli i oś czasu z lekcji 1.

Przedmiot	Język polski
Klasa	klasy 7–8
Cykl	„Kamizelka” – cykl lekcji – lekcja 2 z 4
Temat lekcji	**„Bo to przy chorym wszyscy kłamią” – miłość i poświęcenie małżonków**
Czas	45 minut
Metody	rozmowa wprowadzająca, czytanie z podziałem na role, praca w parach z kartą pracy, tabela „on – ona”, dyskusja „za i przeciw”, karteczka na wyjście
Formy pracy	praca z całą klasą, praca w parach, praca indywidualna
Środki dydaktyczne	karta pracy 2 (fragmenty noweli), pytania do rozmowy (dodatek), tablica z tabelą „on – ona”

Cel ogólny

Odczytanie relacji małżonków i ocena ich postępowania: wzajemna troska, ukrywanie prawdy, poświęcenie.

Cele operacyjne – uczeń po lekcji:

- Uczeń wskazuje w tekście zachowania, które świadczą o miłości i trosce małżonków.
- Uczeń wyjaśnia, na czym polegał sekret męża i sekret żony.
- Uczeń ocenia, czy kłamstwo z miłości jest dobre, i uzasadnia ocenę odwołaniem do tekstu.
- Uczeń określa wartości ważne dla bohaterów.

Cele w języku ucznia

- Dowiesz się, jak małżonkowie dbali o siebie nawzajem.
- Odkryjesz dwa sekrety kamizelki.
- Ocenisz, czy kłamstwo może być wyrazem miłości.

Wymagania z podstawy programowej

- **I.1.18 (kl. IV–VI)** – wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach oraz określa wartości ważne dla bohatera
- **I.1.9** – wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi
- **I.1.7** – określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji
- **III.1.7** – zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie

Źródło: podstawa programowa z 2017 r. w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 996) – obowiązuje w klasach 5–8 w roku szkolnym 2026/2027.

Kryteria sukcesu

- Potrafię podać dwa zachowania, które świadczą o miłości małżonków.
- Potrafię wyjaśnić, co robił z paskiem mąż, a co żona, i dlaczego.
- Potrafię ocenić kłamstwo z miłości i poprzeć zdanie przykładem z tekstu.
- Potrafię nazwać dwie wartości ważne dla bohaterów.

Pytania do rozmowy

Do rozmowy po czytaniu (lekcja 2):

1. Jakie słowa wypowiadają do siebie małżonkowie przy pracy w nocy? Co one mówią o ich uczuciach?
2. Dlaczego żona „zdrętwiała”, gdy mąż zapytał o słowa lekarza?
3. Po czym widać, że spokój żony kosztuje ją wiele? („jej oczy jakby szkłem zaszły”)
4. Dlaczego mąż przez dwa tygodnie ściągał pasek? Dla kogo to robił?
5. Czy któreś z nich postąpiło źle? Czy kłamstwo może być darem?

Scena podejrzenia do czytania na głos

— Czy nie powiedział ci doktór, że ja nie przeżyję kilku miesięcy?

Pani zdrętwiała.

— Co ty mówisz? — rzekła. — Skąd ci takie myśli?

Chory wpadł w gniew.

— Oo, chodźże tu do mnie, tu!… — mówił gwałtownie, chwytając ją za ręce. — Patrz mi prosto w oczy i odpowiadaj: nie mówił ci doktór?

I utopił w niej rozgorączkowane spojrzenie. Zdawało się, że pod tym wzrokiem mur wyszeptałby tajemnicę, gdyby ją posiadał.

Na twarzy kobiety ukazał się dziwny spokój. Uśmiechała się łagodnie, wytrzymując to dzikie spojrzenie. Tylko jej oczy jakby szkłem zaszły.

— Doktór mówił — odparła — że to nic, tylko że musisz trochę wypocząć…

Bolesław Prus, „Kamizelka". Tekst: wolnelektury.pl (domena publiczna).

Przebieg lekcji

Czas	Faza	Co robi nauczyciel	Co robią uczniowie
0–5 min	Wejście: czy zawsze mówić prawdę?	• Pyta: „Czy są sytuacje, w których lepiej nie mówić komuś całej prawdy? Podajcie przykład z życia". • Podaje temat, cele i kryteria. Pytanie lekcji: „Czy kłamstwo może być wyrazem miłości?".	• Odpowiadają, np.: „Gdy ktoś jest bardzo chory i się boi", „Nie, prawda jest zawsze ważniejsza". • Zapisują temat i pytanie lekcji.
5–13 min	Wieczory przy lampie	• Prosi dwie osoby o przeczytanie z podziałem na role rozmowy przy pracy (zadanie 1). Pyta: „Kto kogo namawia do snu? Czego oboje nie chcą zrobić?". • Poleca wykonać zadania 1.1–1.2.	• Czytają fragment. Zauważają, że każde chce, by drugie odpoczęło, ale samo pracuje dalej („jeszcze tylko dokończę parę ściegów"). • Wykonują zadania 1.1–1.2.
13–22 min	„Patrz mi prosto w oczy"	• Czyta na głos scenę podejrzenia (zadanie 2). Pyta: „Co czuje żona, gdy słyszy pytanie? Po czym widać, że jej spokój kosztuje ją wiele?". • Przypomina, że tuż przed tą sceną pani wróciła z ulicy po rozmowie z lekarzem „jakby spłakana". Pyta: „Czy żona zna prawdę?".	• Wskazują: „Pani zdrętwiała", „jej oczy jakby szkłem zaszły". • Wnioskują, że żona wie od lekarza, że stan męża jest zły, a mimo to odpowiada, że „to nic".
22–33 min	Dwa sekrety kamizelki – tabela „on – ona"	• Czyta z klasą wyznanie męża (zadanie 3) i zakończenie (zadanie 4). Rysuje tabelę: ON – co robił, po co; ONA – co robiła, po co. • Pyta: „Kto kogo oszukiwał? Kto z małżonków zna oba sekrety, a kto tylko swój?".	• Uzupełniają: on – co dzień ściągał pasek, „ażeby ciebie uspokoić"; ona – co dzień skracała pasek, „aby mężowi dodać otuchy". • Ustalają: żona zna oba sekrety, bo mąż wyznał jej swój; mąż nie wie, że pasek skracała żona. Czytelnik

			poznaje całą prawdę razem z narratorem, który ogląda kamizelkę.
33–41 min	Za i przeciw: kłamstwo z miłości	• Dzieli klasę na dwie części: jedna szuka racji „kłamstwo żony było dobre”, druga – „lepiej było powiedzieć prawdę”. Daje 3 minuty. Prosi, by każda racja miała przykład z tekstu. • Zbiera po dwie racje z każdej strony. Pyta na koniec: „Co dla tych ludzi było ważniejsze od prawdy?”.	• Podają racje, np.: „Dzięki temu mąż był spokojniejszy i uwierzył, że wyzdrowieje”; „Mógłby się pożegnać, gdyby znał prawdę”. • Nazywają wartości: miłość, troska, nadzieja, wierność.
41–45 min	Podsumowanie: karteczka na wyjście	• Wraca do pytania lekcji. Rozdaje karteczki: „Moim zdaniem kłamstwo żony było… , ponieważ…”. • Prosi o samoocenę według kryteriów sukcesu.	• Kończą zdanie, odwołując się do tekstu. • Oddają karteczki i pokazują kciukiem, które kryteria spełnili.

Typowe trudności uczniów

- Uczniowie sądzą, że małżonkowie na końcu wyjawili sobie cały sekret. Reakcja: wróć do pytania narratora „Czy znowu zejdą się kiedy oboje, ażeby powiedzieć sobie cały sekret o kamizelce?” – mąż wyznał żonie swój sekret, ale żona swojego nie wyjawiła i mąż go nie poznał.
- Uczniowie oceniają żonę jako „kłamczuchę” bez kontekstu. Reakcja: zapytaj, po co skłamała i co ją to kosztowało (scena podejrzenia).
- Uczniowie mylą, kto ściągał, a kto skracał pasek. Reakcja: zapisz na tablicy: mąż – posuwał sprzączkę; żona – skracała pasek.

Ewaluacja lekcji

- Karteczki: czy ocena ma uzasadnienie i przykład z tekstu?
- Tabela „on – ona”: czy obie kolumny mają cel działania („aby…”)?
- Samoocena według kryteriów sukcesu.

Wzorcowy akapit do analizy

Temat: Czy prawdziwa miłość wymaga poświęcenia?

Teza: Prawdziwa miłość wymaga poświęcenia, bo każe myśleć najpierw o szczęściu drugiej osoby.

Akapit: Kto naprawdę kocha, potrafi ukryć własny strach, żeby dodać otuchy bliskiej osobie. Przekonuje o tym żona z noweli „Kamizelka" Bolesława Prusa. Gdy mąż każe jej patrzeć sobie w oczy i pyta, czy lekarz nie dał mu tylko kilku miesięcy życia, ona uśmiecha się łagodnie i odpowiada, że „to nic". Choć sama jest przerażona, potajemnie skraca pasek kamizelki, aby chory wierzył, że nabiera ciała. To pokazuje, że miłość czasem wymaga dźwigania ciężaru w samotności.

Do rozmowy: Które zdanie jest argumentem? Które jest przykładem? Które łączy przykład z tezą? Co by się zmieniło, gdyby autor napisał tylko: „Żona bardzo kochała męża"?

KRYTERIA DOBREGO AKAPITU (DO OCENY KOLEŻEŃSKIEJ)

- Zaczynam od argumentu, czyli zdania ogólnego, które wspiera tezę.
- Podaję przykład z „Kamizelki": konkretne zdarzenie albo krótki cytat.
- Nie streszczam całej noweli – wybieram jedną scenę.
- Kończę zdaniem, które łączy przykład z tezą („To pokazuje, że…").
- Sprawdzam fakty: kto co zrobił i kiedy.

Przebieg lekcji

Czas	Faza	Co robi nauczyciel	Co robią uczniowie
0–5 min	Wejście: temat i teza	• Zapisuje temat: „Czy prawdziwa miłość wymaga poświęcenia?". Pyta: „Tak czy nie? Jednym zdaniem". • Podaje temat lekcji, cele i kryteria. Przypomina: teza to odpowiedź na pytanie z tematu.	• Formułują tezy, np.: „Prawdziwa miłość wymaga poświęcenia", „Miłość nie zawsze wymaga poświęcenia". • Dwie osoby czytają swoje tezy; klasa sprawdza, czy odpowiadają na pytanie z tematu. • Zapisują tezę w zeszycie.
5–14 min	Wzorcowy akapit	• Rozdaje wzorcowy akapit (dodatek). Prosi, by uczniowie oznaczyli kolorami: argument, przykład, zdanie łączące. • Pyta: „Co by się stało, gdyby autor napisał tylko «Żona bardzo kochała męża»?".	• Oznaczają części akapitu. • Porównują oznaczenia w parach i poprawiają różnice. • Odpowiadają: „To byłoby ogólnikowe, nie ma zdarzenia z tekstu, nie wiadomo, skąd to wiemy".

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

„Kamizelka” – cykl 4 lekcji: scenariusze, karty pracy, sprawdzian, powtórka, klasy 7–8

Podgląd pokazał 12 z 41 stron. Pełna wersja: 41 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- plan cyklu i wskazówki dla nauczyciela: jak przygotować i przeprowadzić lekcje oraz jak oceniać
- Lekcja 1 (45 min): „Ja także posiadam zbiorek” – kto opowiada historię kamizelki? – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, przebieg minuta po m
- Lekcja 2 (45 min): „Bo to przy chorym wszyscy kłamią” – miłość i poświęcenie małżonków – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, przebieg minuta
- Lekcja 3 (45 min): „Ale kamizelka — ta już nie skłamie!” – nowela i jej symbol – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, przebieg minuta po minu
- Lekcja 4 (45 min): Od noweli do rozprawki: „Czy prawdziwa miłość wymaga poświęcenia?” – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, przebieg minuta
- sprawdzian w dwóch grupach (A i B, po 22 pkt) oraz klucz odpowiedzi i zasady oceniania do wszystkich kart.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/cykl-lekcji-jezyk-polski-kamizelka-klasy-7-8